

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 26 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма 2238/20
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20 20 р.

Київ – 2020

Розробник: Стрельцова Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Стрельцова Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 7 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Анастасія ВАРИВОНЧИК

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2020 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180			
Курс	4		-	
Семестр	7	8	-	-
Кількість змістовних модулів з розподілом:	1	1	-	-
Обсяг кредитів	3	3	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	90	-	-
Аудиторні	56	60	-	-
Модульний контроль	-	-	-	-
Семестровий контроль	30	-	-	-
Самостійна робота	4	30	-	-
Форма семестрового контролю	екзамен	залік	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності, обумовленої знанням технік, матеріалів, технології рисунку. Становлення композиційного мислення та зображувальної грамотності, формування базових компетенцій художника. Знання з «Академічного рисунку» закріплюються в процесі виконання практичних робіт.

Завдання курсу:

- надати студентам основні знання з теоретичних та практичних основ дисципліни «Академічного рисунку»;
- навчити студентів користуватися основним інструментарієм та способами створення академічного рисунку – лінією, штрихом, тоном;
- навчити студентів виконувати самостійну роботу в різних жанрах образотворчого мистецтва, використовуючи знання виражальних засобів «Академічного рисунку»;
- навчити законам побудови форми вірно та виразно промоделювати форму, спираючись на знання;
- сформувати у студентів творче ставлення до натури та її інтерпретації в умовах різних художніх задач, що виконуються в різних матеріалах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.

	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проектів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проектів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

Знання:

- основні методи, техніки та матеріали рисунку, технології їх використання, зображувально-виразних можливостей засобів рисунку в рішенні образних задач;
- принципи композиційного вирішення простору в рисунку;
- принципи роботи з об'ємом при зображенні натури;
- пропорції постаті людини та її значення в рисунку;
- закономірності побудови фігури на зображувальній поверхні;
- різні методи побудови постаті людини в рисунку.

Практичні навички і вміння:

- побудувати та намалювати в техніках академічного рисунку постаті людини в русі та ракурсі;
- побудувати анатомічні пропорції постаті людини ;

- виконати побудову та рисунок в основних техніках та різних композиційних рішеннях природи;
- організувати простір засобами рисунку;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас, тощо;
- створити роботу в техніках академічного рисунку (олівець, а також туш, вугілля, сангіна, соус).

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 5	Здатність здійснювати мистецьку та культурно-просвітницьку діяльність.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 11	Уміння здійснювати індивідуальну та брати участь у колективній експозиційній, галерейній, музейній діяльності, створювати творчі проекти, метою яких є демонстрування мистецького потенціалу країни на міжнародній арені, ознайомлення з вітчизняним культурним спадком світової спільноти.
ПРН 13	Здатність розвивати в собі задатки керівника у співпраці з членами творчого колективу, спрямовувати діяльність команди на виконання поставлених завдань, досягнення задуму та мети мистецького проекту.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 16	Знання етичних, соціальних норм та прав людини, готовність до професійної діяльності у соціокультурному житті.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійні
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
7 семестр							
Змістовий модуль I. Побудова фігури людини							
Тема 1. Портрет натурника з плечовим поясом в складному русі.	16			16			
Тема 2. Зображення напівфігури людини (з руками)	18			18			
Тема 3. Зображення постаті натурника в одязі.	22			22			
Тема 4. Начерки портрету людини в різних ракурсах (м'які матеріали)	4						4
Модульний контроль							
Разом	60			56			4
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90			56			4
8 семестр							
Змістовий модуль II. Зображення фігури людини в ракурсі							
Тема 1. Зображення оголеної постаті зі спини в нескладному русі	18			18			
Тема 2. Ускладнена постановка оголеної постаті в середовищі.	22			22			
Тема 3. Зображення оголеної постаті натурника в ракурсі.	20			20			
Тема 4. Начерки оголеної фігури (в ракурсі)	30						30
Модульний контроль							
Разом	90			60			30
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90			60			30

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПОБУДОВА ФІГУРИ ЛЮДИНИ

Тема 1. Портрет натурника з плечовим поясом в складному русі. (16 год.)

В роботі потрібно зобразити голову людини з плечовим поясом в об'ємі (портретна схожість), передати її характер, вірно визначити тональність, уважно виліпити форму з урахуванням її анатомічної будови. Потрібно домогтися, щоб зображена натура сприймалася в середовищі, володіла матеріальністю, цілісністю, пластичністю.

Використовується штучне освітлення, що підсилює контрастність світла і тіні, краще виявляє всі нюанси форми. У цьому випадку важливо передати послаблення контрасту світла і тіні по мірі віддалення від джерела світла.

Засвоєння практичних навичок академічного рисунку. Націленість методики рисунку на реалізацію виховної та розвиваючої функцій художньої освіти.

Робота ведеться олівцем або м'якими матеріалами. Обов'язкові начерки при роботі з будь-яким завданням .

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, м'які матеріали, гумка.

Рекомендована література:

основна: [2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[6],[7].

Тема 2. Зображення напівфігури людини (з руками) (18 год.)

Виконується рисунок напівфігури натурника з руками, що знаходиться в нескладному русі. У передачі ракурсу грає роль і чітко намічений плечовий пояс. Адже в тому чи іншому ракурсі голови плечовий пояс не тільки по-різному виглядає, але і змінює своє положення по відношенню до голові.

Форма та тональний розподіл голови залежить від кута падіння на неї променів світла. Основною складністю рисунку напівфігури є ліплення форми тіньової частини до освітленої.

Вибір точки зору. Поняття про пропорції, взаємозв'язок.

Особливості рисунку: вибір матеріалів, правильний розрахунок твердості олівця. Побудова елементів частин та його цілісне бачення загалом.

Засоби передачі форми в контрастному освітленні. Світлотінь та її закономірності.

Побудова напівфігури людини повинна показати знання анатомії, конструкції форми, розуміння будови форми в просторі, цільне бачення. Основні співвідношення пропорцій тіла.

Узагальнення. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[6],[8].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7].

Тема 3. Зображення постаті натурника в одязі. (22 год.)

Виконуються рисунок постаті натурника в одязі, що знаходяться в нескладному русі. У передачі ракурсу грає роль і чітко намічений плечовий пояс. Адже в тому чи іншому ракурсі голови плечовий пояс не тільки по-різному виглядає, але і змінює своє положення по відношенню до голові.

Форма та тональний розподіл голови залежить від кута падіння на неї променів світла. Основною складністю рисунку голови є ліплення форми тіньової частини голови.

Вибір точки зору. Поняття про пропорції, взаємозв'язок.

Особливості рисунку голови: вибір матеріалів, правильний розрахунок твердості олівця. Побудова елементів частин та його цілісне бачення загалом.

Уважне ліплення форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та анатомічної будови фігури людини. Складки одягу на плечовому поясі рисуються з відбором, з підкресленням великої форми. Під одежею повинна ясно прочитуватися форма плечового поясу.

Поряд з вивченням форми треба домогтися виразності характеру портретованого. Для цього необхідно не тільки схожість з моделлю, але і емоційність тонального рішення, пластична цілісність. Особливу роль в передачі характеру грає психологічний стан людини; важливо висловити його в своїй роботі. Загальний рух фігури, її пропорції, манера триматись, ясність тонального і колірною рішення, виділення головного, щоб підкреслити образ.

Засоби передачі форми в контрастному освітленні. Світлотінь та її закономірності.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, м'які матеріали, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

ЗОБРАЖЕННЯ ФІГУРИ ЛЮДИНИ В РАКУРСІ

Тема 1. Зображення оголеної постаті зі спини в нескладному русі (18 год.)

Загальна компоновка. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Фігура спирається на одну ногу, або сидить, але має деякий гвинтовий поворот, торс має невеликий нахил, голова повернута. Потрібно зобразити рух фігури, рівновагу в постановці, поставити на площину. У малюнку важливо передати естетику форми фігури; рішення повинно включати в себе завдання побудову об'єму тоном, виявлення характеру загального розповсюдження світла за формою, передачі простору і матеріальності

Рисунок оголеної фігури треба створити з максимальною виразністю та передачею характеру моделі. Загальний рух фігури, її пропорції, манера триматись, ясність тонального і колірного рішення, виділення головного, щоб підкреслити образ.

Ліплення форми тоном має вказувати на набуті знання з анатомії, конструкції форми, розуміння законів тональних співвідношень, розуміння будови форми в просторі, цільне бачення.

Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотіньових відношень. Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, м'які матеріали, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[6],[7],[8].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

Тема 2. Ускладнена постановка оголеної постаті в середовищі (22 год.)

Рисунок постаті в середовищі, в якому потрібно вміння поєднати декоративність і переконливо побудова форму, детальність і цілісність зображення. Потрібно передати не тільки натуру, але й оточення в якому вона знаходиться. Зображуючи оточення, потрібно враховувати простір, розташування предметів, перспективне скорочення. Незважаючи на детальність елементів оточення, необхідно привести рисунок до цілісності зображення. Важливо домогтися пластичного, тонального узагальнення всіх елементів зображення.

Послідовність виконання. Загальна композиція аркушу. Принципи компоновки зображувального, взаємозв'язок з площиною та з простором. Співвідношення мас. Лінійно-конструктивна побудова. Детальна прорисовка з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Моделювання тоном. Способи передачі світлотіні.

Конструктивна побудова голови, тулуба, кінцівок, світлотіньове моделювання, робота тоном. Узагальнення рисунку. Основні світлотіньові співвідношення.

Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, м'які матеріали, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[6],[7],[8].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

Тема 3. Зображення оголеної постаті натурника в ракурсі (20 год.)

Вибір точки зору, ракурсу. Поняття про пропорції. Взаємозв'язок, компоновка. Особливості рисунку живої натури: вибір матеріалів, правильний розрахунок твердості олівця. Побудова елементів форми в об'ємі та його бачення загалом.

Основним завданням напівоголеної натури в ракурсі є виявлення форми голови і плечового поясу, передача їх взаємозв'язку. Уважне ліплення форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та анатомічної будови фігури людини, мускулатури плечового поясу, грудної клітки.

Для зображення оголеної постаті в ракурсі важливо правильно виділити пропорційні відносини тіла, освітлені частин тіла до тіней. При цьому потрібно врахувати ракурс тіла. В рисунку триває вивчення конструктивно-анатомічної будови фігури людини. Потрібно уважно виліпити тоном форму голови, шиї і плечового поясу, виявивши їх конструктивний і пластичний взаємозв'язок. При зображенні повинні бути передані характерні пропорції моделі і «посадка» голови на плечовому поясі, взаємозв'язок з руками, пропорційне скорочення тіла.

Контраст освітлення форми, принципи їх передачі. Засоби передачі форми. Детальна прорисовка предметів з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Моделювання тоном.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[6],[7],[8].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	28	28	30	30
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	28	280	30	300
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	Не передбачено навчальним планом			

Виконання ІНДЗ	30	Не передбачено			
Разом		-	328	-	350
Максимальна кількість балів:		328 + 368 (бали за 6 семестр) = 696		350	
Розрахунок коефіцієнта:		696 : 60 = 11,6		350 : 100 = 3,5	
Екзамен		40		-	

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

7 семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПОБУДОВА ФІГУРИ ЛЮДИНИ

Тема 4. Начерки портрету людини в різних ракурсах

(м'які матеріали) (4 год.)

Виконуються начерки портрету людини в різних нескладних рухах. Завдання полягає в тому, щоб за короткий термін зображувальними засобами (лінія, пляма, форма) передати рух і пластичну характеристику, анатомічну будову голови.

Можна спробувати урізноманітнити рішення нарисів: лінійне, лінійне з введенням тональної плями, світлотіньове. В одних начерках можна акцентувати конструкцію форми, в інших – передати її пластичне або мальовниче сприйняття.

Матеріали: папір (формат А3), олівці різної м'якості, соус, сангіна, вугілля, пастель. (4 штуки)

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[6],[7],[8].

додаткова: [1],[2],[4],[7].

8 семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ.

ЗОБРАЖЕННЯ ФІГУРИ ЛЮДИНИ В РАКУАСІ

Тема 4. Начерки оголеної фігури в ракурсі (30 год.)

Основним завданням оголеної натури в ракурсі є виявлення форми голови і плечового поясу, передача їх взаємозв'язку. Уважне ліплення форми повинно вестися на основі розуміння конструкції та анатомічної будови фігури людини, мускулатури плечового поясу, грудної клітки, ноги, коліна, стопи.

Пластичний рельєф шиї створює парний *грудино-ключично-соскоподібний м'яз*. Нижня частина якого прикріплюється до передньої поверхні грудини і до заднього краю ключиці, а верхня – до соскоподібного відростка і потиличної кістки черепа. *Великий грудний м'яз* (парний) лежить на поверхні грудної клітки, прикріплюється до верхнього кінця плечової кістки. М'язи живота, як і грудні, симетричні. У пластичному відношенні найбільше значення мають прямий і зовнішній косий м'яз живота.

Поряд з вивченням форми треба домогтися виразності характеру портретованого. Для цього необхідно не тільки схожість з моделлю, але і емоційність тонального рішення, пластична цілісність. Особливу роль в

передачі характеру грає психологічний стан людини; важливо висловити його в рисунку.

Виконання роботи на знання пропорцій та розуміння ритму, руху, міміки обличчя, характеру образу. Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотонових відношень.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, соус, сангіна, вугілля, пастель.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[6],[7].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[7].

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА з дисципліни «Академічний рисунок»

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Академічний контроль	Бали	всього
Змістовий модуль I. Основи побудови фігури людини				
Тема 4. Начерки портрету людини в різних ракурсах (м'які матеріали) (4 начерки)	4	Практичне заняття, модульний контроль	5	20
Змістовий модуль II. Зображення фігури людини				
Тема 4. Начерки оголеної фігури в ракурсі (4 начерки)	30	Практичне заняття, модульний контроль	5	20

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Оригінальність композиції;
2. Композиційна рівновага;
3. Повнота обсягу виконання;
4. Якість виконання;
5. Виявлення творчого підходу.

6.3 *Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання*

З дисципліни «Академічний рисунок» навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» не передбачено проведення модульного контролю.

6.4 *Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.*

У 7 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

У 8 семестрі з дисципліни «Академічний рисунок» навчальним планом передбачено підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

Критерії оцінювання екзамену	Максимальна кількість балів
<p>Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, виконує рисунок постановки, що відповідає поставленому завданню; зображення гармонійно закомпоноване, конструктивно побудоване і тонально вирішене. Екзаменаційна робота має бути виконана з дотриманням усіх техніко-технологічних правил виконання роботи. Студент має досконало володіти розумінням основ композиції, правил конструктивної будови, демонструвати світло-тонове вирішення, охайне та якісне завершення.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u> Помилки відсутні</p>	36-40
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки, виконує рисунок постановки, що відповідає поставленому завданню, але робота не достатньо гармонійно закомпонована, студент припускається несуттєвих техніко-технологічних неточностей, але в цілому робота виконана охайно і на досить якісному рівні. У екзаменаційній роботі практично відсутні помилки.</p> <p>1. робота не достатньо гармонійно закомпонована.</p>	31-35
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає помилки, виконує рисунок постановки, що не повністю відповідає поставленому завданню, робота має недоліки у конструктивній побудові, студент допускає певні техніко-технологічні неточності, має дрібні несуттєві недоліки у світло-тональному вирішенні просторового оточення. У цілому робота виглядає охайно і досить якісно.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. недоліки у конструктивній побудові; 2. певні техніко-технологічні неточності; 3. несуттєві недоліки у світло-тональному вирішенні просторового оточення. 	26-30
<p>Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало застосувати їх для відображення постановки, виконує рисунок з похибками у конструктивній побудові та світло-тональному вирішенні просторового оточення; допускає певні техніко-технологічні помилки; рисунок виглядає не досить охайно. У роботі можуть бути наявні помилки, що веде до невідповідності враження від роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. невірна конструктивна побудова; 2. похибки у світло-тональному вирішенні; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. недосить охайний вигляд. 	21-25
<p>Студент володіє меншою частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що перешкоджає відобразити задум належним чином, виконує рисунок з суттєвими композиційними, конструктивними чи світло-тоновими похибками, допускає техніко-технологічні помилки, що відображаються на якості і зовнішньому вигляді роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. суттєві композиційні похибки; 	16-20

2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне світло-тонове вирішення; 5. бракує охайності в роботі.	
Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що не дозволяє виконати завдання, виконує рисунок з грубими формальними чи конструктивними чи світло-тоновими похибками, що принципово спотворюють форму, робота не завершена і створює погане враження, або ж фактично відсутня. <u>Техніко-технологічні типові помилки</u> 1. відсутня композиція; 2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне світло-тонове вирішення; 5. бракує охайності в роботі.	0-15

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних аудиторних та самостійних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом семестру.

При проведенні екзамену студентом виконується практичне завдання на задану тему.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

Модулі	Змістовий модуль I		
Назва модуля	Побудова фігури людини		
Кількість балів за модуль	328 балів		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій			
Теми практичних занять	Портрет натурника з плечовим поясом в складному русі 10 балів за заняття, разом – 80 балів+8 балів за відвідування	Зображення напівфігури людини з руками 10 балів за заняття, разом – 90 балів+9 балів за відвідування	Зображення постаті натурника в одязі (портрет) 10 балів за заняття, разом – 110 балів+11 балів за відвідування
Теми самостійних завдань	Тема 4. Начерки портрету людини в різних ракурсах (м'які матеріали) (4 начерки) (20 балів)		
Модульна контрольна робота	-		
Підсумковий рейтинговий бал	328 балів + 368 (бали за 6 семестр) = 696 балів (коефіцієнт успішності: 696 : 60 = 11,6)		
	Екзамен – 40 балів		
Модулі	Змістовий модуль II		
Назва модуля	Зображення фігури людини в ракурсі		
Кількість балів за модуль	350 балів		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій			
Теми практичних занять	Оголена постать зі спини в нескладному русі. 10 балів за заняття, разом – 90 балів+9 балів за відвідування	Ускладнена постановка оголеної постаті в середовищі 10 балів за заняття, разом – 110 балів+11 балів за відвідування	Зображення оголеної постаті натури в ракурсі. 10 балів за заняття, разом – 100 балів+10 балів за відвідування)
Теми самостійних завдань	Тема 4. Начерки оголеної фігури в ракурсі (4 начерки) (20 балів)		
Модульна контрольна робота	-		
Підсумковий рейтинговий бал	350 балів (коефіцієнт успішності: 350 : 100 = 3,5)		
	Залік		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Вавилин В. Рисунок: учебное пособие/В. В. Вавилин, В.Ф. Вавилин, В. Моисеенко, В. Федин. – М.: ИМУ, 2004. – 104 с.
2. Еремеев В. Учебный рисунок / В. Еремеев, В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1995. – 216 с.
3. Кайда Л. Интермедиаальное пространство композиции: монография / Л.Кайда. – М.: ФЛИНТА, 2013. – 184 с.
4. Ли Н. Основы учебного рисунка карандашом/Г. Ли. – М.: Искусство, 2005. – 239 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2659/>)
5. Ломоносова М. Т. Графика и живопись. Учеб. пособие / М.Т. Ломоносова. – М.: ООО «Издательство Астрель» ООО «Издательство АСТ.» 2003. – 202, [6] с. ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках)
6. Сенин В. Школа рисунка карандашом/В. Сенин, О. Коваль. – Харьков-Белгород: Книжный клуб семейного досуга, 2007. – 90 с.
7. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
8. Чиварди Д. Рисунок. Художественный образ в анатомическом рисовани / Д. Чиварди. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002. – 168 с., илл. (Серия «Классическая библиотека художника») (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/3259/>)

Додаткова:

1. Глазова М. В., Денисов В. С. Изобразительное искусство. Алгоритм композиции. – М.: Когито-Центр, 2012. – 221 с.
2. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
3. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
4. Королев В. Материалы и техники рисунка/В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1984. – 97 с.
5. Паранюшкин Р. Композиция. Теория и практика изобразительного искусства/ Р. Паранюшкин. – М.: Феникс, 2005. – 81 с., ил.
6. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: Джи Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.
7. Шембель А. Основы рисунка/А. Шембель. – М.: Высшая школа, 1994. – 159 с.